

Posudek oponenta kvalifikační práce

Příjmení a jméno autora práce:	Michaela Pláničková
Studijní obor:	Učitelství geografie pro základní školy
Název práce:	Návrh terénní výuky pro 2. stupeň ZŠ pro výuku vybraného tématu zeměpisu

Hodnocení

Cíle práce (vzhledem ke stavu výzkumů v daném oboru) hodnotím pro danou úroveň postupové práce jako:	1 Plně vyhovující a aktuální	2 Průměrné	3 Podprůměrné až nevyhovující a neaktuální
---	-------------------------------------	------------	--

*Návrh terénní výuky a jeho ověření je problematika aktuální a důležitá.

Ve vztahu k cílům práce hodnotím zvolený metodický postup/aparát jako:	1 Velmi vyvážený a vhodný (zvolené metody plně odpovídají stanoveným cílům)	2 Částečně vyvážený	3 Nevyvážený (metody se povětšinou mívají se stanovenými cíli)
---	---	----------------------------	--

Využitý metodický postup je správný a korektní pouze v obecném návrhu. Autorka bohužel příliš často dá na svoji učitelskou intuici a některé problémy, které před ní vstaly tak neřeší pomocí výzkumu, *lege artis*, ale prostým návrhem řešení, které jí napadne jako první nebo jí připadá správné. Tento problém lze demonstrovat např. na provedené ontodidaktické transformaci, kdy autorka nevybírám obsahová jádra metodicky, ani jejich výběr nijak neargumentuje. U psychodidaktické transformace je situace bohužel ještě horší – vybrané formy výuky, učební metody, polohu jednotlivých stanovišť ani podobu jednotlivých učebních úloh které mají žáci plnit na jednotlivých stanovištích, autorka neargumentuje vůbec nijak.

Použité metody (vzhledem ke stavu výzkumů v daném oboru) hodnotím jako:	1 Aktuální	2 Částečně zastaralé	3 Zastaralé
--	------------	-----------------------------	-------------

Autorka bohužel neprovedla řádnou rešerši literatury, kdy neprošla dostatečné množství podkladů ke konkrétním terénním výukám, a nemůže tak provést výzkum „state-of-the-art“. Naplno se tento problém projevuje v naprosté absenci diskuse, kdy autorka nemá s čím své výzkumy diskutovat.

Práci s literaturou (úplnost vzhledem ke zvolenému tématu, aktuálnost a vazbu na zahraniční publikace v daném oboru atd.) hodnotím jako:	Výbornou	Velmi dobrou	Dobrou	Nevyhovující
---	----------	--------------	---------------	--------------

Autorka relativně kvalitně prošla literaturu, týkající se obecných pravidel tvorby terénní výuky. Bohužel (viz předchozí komentář) ignoruje v posledních letech vytvořené návody na konkrétní terénní výuku (i práce vytvořené na jejím domovském CBG), a tak jí nezbyvá než se mnohdy obracet na svoji intuici.

Výsledky (zejména originalitu, věrohodnost, kvalitu prezentace) hodnotím jako:	Výborné	Velmi dobré	Dobré	Nevyhovující
---	---------	--------------------	-------	--------------

Autorka i přes velký časový tlak (samotnou terénní výuku dle všeho realizovala pouhých 11 dní před odevzdáním práce!) odvedla relativně kvalitní práci – navrhla, realizovala a částečně i zhodnotila terénní výuku. Své výsledky prezentuje poměrně věrohodně. Práce není nijak objevná ani novátorská, nicméně její výstupy mohou být dobrým odrazovým můstkem k návrhu a realizaci terénní výuky jinými vyučujícími.

Velké výhrady mám však k navržené alteraci, kdy si autorka vystačí se šesti řádky naprosto obecného

textu.

Otázkou také zůstává, jestli by se autorka nedobrala jiných výsledků, kdyby v pre-testu a post-testu více využívala pro žáky atraktivnější podobu úloh, a snížila počet výrazně dominujících otevřených úloh. Některé z těchto úloh navíc na žáky kladou velmi vysoké nároky na práci s odbornými pojmy a abstraktní myšlení. Podobně náročné jsou podle mého názoru pro učitele i odpovědi na otázky v polostrukturovaném rozhovoru. Dle mého názoru je zbytečným zdrojem obtížnosti úlohy zařazení konstanty k do již tak komplikovaného výpočtu průtoku.

Velmi kladně hodnotím tab. 7, ve které mám však drobné výhrady k využitým aktivním slovesům ve sloupci *Cíle žáka*, které občas ukazují na jinou kognitivní úroveň, než autorka uvádí na str. 43 (např. úloha č. 9 dle mého názoru neověřuje porozumění, ale prosté zapamatování).

Formální úroveň práce hodnotím jako:	Výbornou	Velmi dobrou	Dobrou	Nevyhovující
---	----------	--------------	--------	--------------

Formální stránka práce je bohužel nejslabším článkem řetězu. V práci se vyskytují četné překlepy, některá vyjádření nejsou stylisticky čistá (např. str. 47, 68, 71). Některé zdroje (např. Cihelková a Stacke, 2016; Hausenblas et al., 2008) se nevyskytují v seznamu literatury. Struktura práce je také problematická – v kap. Metodika se vyskytují pasáže, které jednoznačně patří do Výsledků – např. celý návrh terénní výuky, finální podoba rozhovoru apod., popř. do části rešeršní – např. rozbor RVP, ŠVP. Některé pasáže jsou psány poměrně rozvláčně (např. kap. 3.7.2). Na str. 58 chybí odkaz. Graf na str. 70 má zvláštní osu Y. Na str. 82 autorka typograficky nekorektně píše uvozovky. Předložená práce má špatně uvedený obor, který autorka studuje.

Diskusi výsledků (zejména relevanci a kvalitu diskutovaných prací, závěry vyplývající z diskuse) hodnotím jako:	Výbornou	Velmi dobrou	Dobrou	Nevyhovující
--	----------	--------------	--------	--------------

Přestože práce obsahuje dva odstavce nadepsané Diskuse, opravdová diskusní kapitola se v práci nevyskytuje. Autorka v této části pouze shrnuje své výsledky, zasazení výstupů do širšího kontextu případně korektní argumentace a vyvození závěrů z výsledků se čtenář nedočká.

Cíle práce hodnotím jako	Splněné vynikajícím způsobem	Splněné	Splněné částečně	Nesplněné
---------------------------------	------------------------------	---------	------------------	-----------

Otázky †	<p>Na str. 52 u stanoviště 4 uvádíte, že „studenti budou obeznámeni s...“ – jakou úroveň kognitivní angažovanosti u žáků předpokládáte?</p> <p>Na str. 57 v samém úvodu kap. 3.7.5 uvádíte, že „Pracovní listy byly sestaveny na základě snahy o prokázání naplnění některých cílů...“ – vypadal by pracovní list jinak, kdyby bylo cílem „ověření dosažení cílů“?</p> <p>Na str. 71 uvádíte, že „Pomocí měřicího přístroje dosáhli žáci velké motivace k učení dané problematiky a zároveň to podpořilo jejich aktivitu a zájem“ – obhajte toto tvrzení a vyvráťte mé tvrzení, že „Žáci prokázali velkou motivaci pouze k realizaci měření bez hlubšího porozumění látce, tedy se ve výuce objevil formalismus utajené poznávání“.</p> <p>Dobrala by se autorka stejných výsledků v post-testu, kdyby byl tento žákům předložen s větším časovým odstupem, např. 3 měsíců?</p>
-----------------	---

Celkové hodnocení

Práci k obhajobě	Doporučuji		Nedoporučuji
V případě kladného doporučení navrhuji celkové hodnocení práce:	Výborně	Velmi dobře	Dobře

Datum: 2.6.2023

Oponent práce:
Podpis:

RNDr. Václav Stacke, Ph.D.